

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.028.04.2019

Olgierd Geblewicz
Marszałek Województwa
Zachodniopomorskiego
Urząd Marszałkowski
Województwa
Zachodniopomorskiego
ul. Korsarzy 34, 70-540
Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/051 – Utworzenie i funkcjonowanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Olgiard Geblewicz, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, od 2010 r. do chwili obecnej ² . (akta kontroli str. 9-10)
Zakres przedmiotowy kontroli	• Działania związane z przekazaniem Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie, od dnia 1 stycznia 2018 r., reprezentacji Skarbu Państwa oraz wykonywania praw właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do wód oraz nieruchomości. • Działania związane z przekazaniem Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie wykazów składników mienia, wykazów dokumentacji oraz dokumentacji niezbędnej do realizacji zadań w obszarze gospodarki wodnej. • Działania związane z przekazaniem Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie pracowników wykonujących do dnia 1 stycznia 2018 r. zadania marszałka województwa w obszarze gospodarki wodnej.
Okres objęty kontrolą	Od 24 sierpnia 2017 r. do dnia zakończenia kontroli z wykorzystaniem dowodów powstałych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli ⁴ Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	1. Marcin Stefaniak, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/5/2020 z 8 stycznia 2020 r. 2. Adam Borowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/36/2020 z 30 stycznia 2020 r. (akta kontroli str. 1-2, 3-4)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego podjął działania w zakresie zapewnienia utworzenia i funkcjonowania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ⁶ . W tym celu m.in. powołał w drugiej połowie 2017 r. w Urzędzie zespoły do opracowania poszczególnych wykazów o przekazywanych składnikach mienia wraz z dokumentacją określoną w art. 528 ust. 4-5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne ⁷ , przekazaną następnie do PGW WP. Podjął także decyzję
--------------	--

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Marszałek.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK

⁴ Dalej: NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: PGW WP.

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm., dalej: ustawa Prawo wodne – 2017.

dotyczącą likwidacji Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie⁸ oraz przekazania niezbędnej dokumentacji do właściwych Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej⁹. Marszałek wypełnił spoczywający na nim obowiązek przekazania do PGW WP wykazów określonych w art. 528 ust. 4-5 ustawy Prawo wodne - 2017. Nadzorowany przez Marszałka Likwidator ZZMiUW w 2018 r. współpracował z Urzędem i przekazywał dokumentację również do PGW WP. Marszałek wypełnił zobowiązania dotyczące przekazania informacji o pracownikach ZZMiUW, którzy od 1 stycznia 2018 r. zostali pracownikami PGW Wody Polskie oraz wypłacił im wymagane dodatkowe wynagrodzenie roczne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania marszałka województwa dotyczące zapewnienia prawidłowego utworzenia i funkcjonowania PGW Wody Polskie.

Opis stanu faktycznego

Zarządzeniem Nr 79/17 z 19 września 2017 r. w sprawie powołania Zespołu ds. przekazania zadań oraz mienia ZZMiUW Marszałek utworzył podzespół ds. mienia. Jego zadaniem była koordynacja działań w zakresie sporządzenia wykazów składników mienia, dla których Marszałek do dnia 31 grudnia 2017 r., wykonywał uprawnienia właścicielskie Skarbu Państwa, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne¹¹. Członkowie podzespołu zostali zobowiązani do przygotowania szczegółowego harmonogramu opracowania zestawień do 29 września 2017 r.

ZZMiUW przekazał członkom podzespołu ww. wykazy w dwóch terminach: w dniu 30 listopada 2017 r. - dane z Terenowych Oddziałów¹² z Choszczna, Gryfic, Gryfina, Kamienia Pomorskiego, Nowogardu, Szczecina, Białogardu, Drawska Pomorskiego, Darłowa, Kołobrzegu, Koszalina, Świdwina, Goleniowa, Wałcza i Szczecina; w dniu 19 grudnia 2017 r. - dane z TO w Myśliborzu, Pyrzycach, Stargardzie, Szczecinku oraz poprawiony wykaz przygotowany przez TO w Wałczu.

(akta kontroli str. 11-14, 69, 358-362)

Marszałek nie skompletował do 1 stycznia 2018 r. dokumentacji dotyczącej składników mienia wymienionego w ww. wykazach.

Wicemarszałek wyjaśnił, że *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne nie wskazuje terminów przekazania przez Marszałka wykazów oraz dokumentacji. Art. 528 ust. 5 ustawy Prawo wodne zobowiązuje marszałków województw do przekazania dyrektorom regionalnym zarządów gospodarki wodnej Wód Polskich wykazów i jednoczesnego obowiązku przekazywania dokumentacji. Obszerność dokumentacji, jaka miała zostać ujęta w zaproponowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW) [...] wymagała dużego nakładu pracy i zaangażowania pracowników ówczesnego ZZMiUW w Szczecinie. Mając powyższe na uwadze, KZGW w korespondencji mailowej z dnia 20 września 2017 r. kierowanej do zarządów melioracji, wskazywał, że w pierwszej kolejności miały zostać*

⁸ Dalej: ZZMiUW.

⁹ Dalej: RZGW.

¹⁰ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1121, dalej: ustawa Prawo wodne – 2001.

¹² Dalej: TO.

przygotowane tabele z najpilniejszymi danymi związanymi ze zobowiązaniami finansowymi oraz związane z koniecznością właściwej obsługi urządzeń wodnych.[...] Marszałek [...], mając na uwadze powyższe ustalenia w pierwszej kolejności [...] przekazał do PGW Wody Polskie wykazy [...]. Następnie zaś sukcesywnie przekazywał dokumentację, uwzględniając umożliwienie bieżącej działalności Wód Polskich. Z uwagi na obszerność przedmiotowej dokumentacji znajdującej się również w 18 Terenowych Oddziałach ZZMiUW, Rejonowym Oddziale w Koszalinie oraz siedzibie ZZMiUW w Szczecinie, czasochłonność jej przygotowania (odpowiedniego posegregowania i opisania) protokołów zdawczo-odbiorczych (kilkadziesiąt protokołów w przypadku zadań inwestycyjnych) nie było możliwości jednoczesnego przekazania jej z wykazami.

(akta kontroli str. 20-21)

ZZMiUW przekazał 15 listopada 2017 r. członkom podzespołu ds. mienia wykaz obowiązujących umów użytkowania, dzierżawy, najmu, promesy, porozumień. W dniu 30 listopada 2017 r. ZZMiUW przekazał podzespołowi ds. mienia wykazy zobowiązań i umów dotyczących zadań inwestycyjnych i eksploatacyjnych.

(akta kontroli str. 358-362)

ZZMiUW w dniu 28 grudnia 2017 r. przekazał pełnomocnikowi ds. utworzenia RZGW wykaz deklaracji podatkowych. Wykazy deklaracji dotyczących zlewni podległej PGW Wody Polskie RZGW w Bydgoszczy przekazano elektronicznie pełnomocnikowi ds. utworzenia RZGW w Poznaniu w dniu 12 grudnia 2017 r.¹³.

(akta kontroli str. 84-86, 363)

Marszałek nie podejmował działań mających na celu uzgodnienie z przedstawicielami PGW Wody Polskie treści ww. wykazów oraz kompletności wymienionej w nich dokumentacji przed ich protokolarnym przekazaniem

(akta kontroli: str. 357)

Likwidator ZZMiUM przekazał PGW WP dwa podpisane protokoły zdawczo odbiorcze, o których mowa w art. 528 ust. 3 ustawy Prawo wodne - 2017. W dniu 27 lutego 2018 r. podpisał protokół, przekazany następnie do RZGW, dotyczący dokumentacji nieruchomości będących w trwałym zarządzie ZZMiUW¹⁴. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych PGW WP nie podpisały tego protokołu.

W dniu 5 marca 2018 r. Likwidator podpisał protokół zdawczo odbiorczy, przekazany następnie do RZGW w Bydgoszczy, dotyczący dokumentacji nieruchomości będących w zarządzie TO w Szczecinku, Wałczu i Drawsku Pomorskim. Podpisany przez PGW WP został zwrócony do Likwidatora 27 kwietnia 2018 r.

(akta kontroli: str. 16-18)

W dniu 16 stycznia 2018 r. Wicemarszałek Województwa przesłał do Dyrektora RZGW wykaz nieruchomości gruntowych, które znajdowały się w trwałym zarządzie Marszałka. Przekazany wykaz obejmował nieruchomości położone na terenie działalności byłych TO ZZMiUW¹⁵.

(akta kontroli: str. 371)

¹³ Funkcję pełnomocnika ds. utworzenia PGW Wody Polskie RZGW w Bydgoszczy pełnił do 1 stycznia 2018 r. dyrektor RZGW w Poznaniu.

¹⁴ Położonych w TO w Białogardzie, Kołobrzegu, Gryfiach, Sławnie, Choszczynie, Goleniowie, Myśliborzu, Kamieniu Pomorskim, Pyrzycach, Koszalinie, Stargardzie, Świdwinie, Szczecinie i Gryfinie i Nowogardzie.

¹⁵ TO w: Myśliborzu, Pyrzycach, Stargardzie, Szczecinku, Wałczu, Choszczynie, Gryfiach, Gryfinie, Kamieniu Pomorskim, Nowogardzie, Szczecinie, Białogardzie, Sławnie, Kołobrzegu, Koszalinie, Świdwinie, Goleniowie i Drawsku Pomorskim.

Likwidator ZZMiUW w dniu 27 lutego 2018 r. przekazał do RZGW dokumentację dotyczącą nieruchomości Skarbu Państwa będących w trwałym zarządzie Marszałka oraz 5 marca 2018 r. do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy.

W dniu 16 stycznia 2018 r. Marszałek przekazał Dyrektorowi RZGW wykazy nieruchomości. Likwidator przekazał dokumentację wraz z jednostronnie podpisanym protokołem zdawczo odbiorczym w dniach 27 lutego i 5 marca 2018 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy zwrócił podpisany protokół zdawczo odbiorczy 27 kwietnia 2018 r. (data podpisu – 13 kwietnia 2018 r.), RZGW do czasu zakończenia czynności kontrolnych nie zwrócił podpisanego protokołu zdawczo odbiorczego.

(akta kontroli: str. 18 a)

PGW Wody Polskie informowały o brakach i nieścisłościach w wykazach z 2018 r. przekazanych przez Marszałka oraz dokumentacji przekazanej przez Likwidatora. W pismach przesłanych do Urzędu w latach 2018-2020 wskazano, że w wykazach nie ujęto niektórych nieruchomości, a część z nich błędnie przypisano do poszczególnych wykazów. RZGW wskazał także, że błędnie podano powierzchnie niektórych nieruchomości, numery działek oraz nie zamieszczono właściwych numerów decyzji¹⁶. PGW Wody Polskie poinformowało także, że w wykazach zawarto nieruchomości stanowiące urządzenia melioracji wodnych, których utrzymanie należało do zadań samorządu województwa¹⁷.

(akta kontroli: str. 173-266, 357)

Zgodnie z art. 528 ust. 3-5 ustawy Prawo wodne - 2017 Marszałek był zobowiązany do przekazania PGW WP wykazów dotyczących mienia. Wykazy powinny być kompletne i zawierać dane określone w przepisach (art. 528 ust. 4-5 ustawy).

Wicemarszałek Województwa wyjaśnił, że: *Zaistniałe przypadki niekompletności przekazywanej do PGW Wody Polskie dokumentacji oraz wykazów wynikały z [...] obszerności i złożoności przekazywanego materiału. [...] Obszerność informacji, jaka miała zostać ujęta w tabelach oraz sporządzanie ich pod presją czasu przyczyniły się do znajdujących się w nich nieścisłości i błędów. (...) Zespół powołany przez Marszałka Województwa Zarządzeniem nr 79/17 z 19 września 2017 r. nie miał możliwości weryfikacji informacji zawartych w przekazanych przez ZZMiUW wykazach, z uwagi na fakt, że Marszałek nie prowadził w Urzędzie żadnego odrębnego rejestru takich informacji, ani nie posiadał dokumentacji na podstawie, której mógłby takie informacje weryfikować. Informacje, jakie należało ująć w tabelach otrzymanych od Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz konieczne do ich przygotowania dokumenty, posiadał jedynie ZZMiUW, jako jednostka wykonująca zadania z zakresu gospodarki wodnej w imieniu Marszałka. Weryfikacja danych przez Zespół wymagałoby, bowiem posiadania w Urzędzie odrębnej dokumentacji zawierającej takie informacje. Między innymi z tego też względu wprowadzenie jakichkolwiek procedur dla potrzeb weryfikacji danych zawartych w wykazach przez powołany przez Marszałka Zespół nie było ani możliwe, ani konieczne. (...) W przypadkach zgłaszanych przez PGW Wody Polskie zasadnych zastrzeżeń dotyczących przekazywanych wykazów i dokumentacji, zarówno Marszałek jak i Likwidator ZZMiUW prowadził korespondencję oraz*

¹⁶ Np. w raporcie dotyczącym TO w Choszczynie wskazano, że wykazie nr 1 błędnie podano dane nieruchomości zamieszczonej pod pozycją 337 (pozycja dotyczyła jeziora Witoszyn, zamieszczone dane dotyczyły rzeki Stólnicy), odnotowano brak w wykazie 111 nieruchomości, wskazano, że do 51 nieruchomości nie złożono wniosku o ustanowieniu trwałego zarządu.

¹⁷ W raporcie do punktu 1 zarządzenie SZ.ROO.021.71.2018.MG T/O Białogard z 11 grudnia 2018 r. wskazano, że nieruchomości opisane w pozycjach od 227 do 230 stanowią urządzenia melioracji wodnych – Kanał Doprowadzalnik II.

rozmowy z PGW Wody Polskie w zakresie bieżącego uzupełnienia wykazów i dokumentacji. Ze strony Marszałka uzupełniane i korygowane były wykazy, zaś ze strony Likwidatora ZZMiUW uzupełniania dokumentacja.

(akta kontroli: str. 171, 172, 357)

Marszałek przekazał 2 stycznia 2018 r. Dyrektorowi RZGW wykazy decyzji o wywłaszczeniu linii brzegowej, obowiązujących umów, deklaracji podatkowych, niezapłaconych odszkodowań, zadań eksploatacyjnych, zadań inwestycyjnych, zaś 15 lutego 2020 r. przekazał wykaz zobowiązań.

(akta kontroli: str. 70)

W przekazanej dokumentacji zawierającej umowy dzierżawy, deklaracje podatkowe, materiały dotyczące odszkodowań i zobowiązań oraz zadań inwestycyjnych, RZGW przekazał Likwidatorowi ZZMiUW informacje dotyczące braku: spisu spraw w części przekazanych materiałów, dokumentacji księgowej do dokumentacji dotyczących inwestycji, kosztorysów, protokołów obiorów pogwarancyjnych oraz przeglądów rocznych. Z udostępnionej dokumentacji wynika, że przedstawiciele PGW WP zgłaszali zastrzeżenia dotyczące kompletności przekazywanej dokumentacji. Nie zgłaszali wniosków, z których wynikałoby, że Marszałek oraz Likwidator nieterminowo przekazywali wykazy i dokumentację.

(akta kontroli: str. 173- 266, 273-322)

Wicemarszałek wyjaśnił *W przypadkach zgłaszanych przez PGW Wody Polskie zasadnych zastrzeżeń dotyczących przekazywanych wykazów i dokumentacji, zarówno Marszałek jak i Likwidator ZZMiUW prowadził korespondencję oraz rozmowy z PGW Wody Polskie w zakresie bieżącego uzupełnienia wykazów i dokumentacji. Ze strony Marszałka uzupełniane i korygowane były wykazy (m. in. tab. nr 1 i 8), zaś ze strony Likwidatora ZZMiUW uzupełniania dokumentacja.*

(akta kontroli: str. 172)

Marszałek wystąpił do wszystkich właściwych miejscowo starostów z wnioskami o wygaszenie trwałego zarząd wód, gruntów pokrytych wodami oraz pozostałych nieruchomości, dla których do dnia 31 grudnia 2017 r. sprawował trwały zarząd¹⁸.

(akta kontroli: str. 172)

Marszałek nie składał odwołań do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, od decyzji starosty o wygaśnięciu trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa, dla których do 31 grudnia 2017 r. sprawował trwały zarząd.

(akta kontroli: str. 29)

Marszałek złożył wnioski o dokonanie wpisu aktualizującego do 963 ksiąg wieczystych nieruchomości Skarbu Państwa, dla których do dnia 31 grudnia 2017 r. sprawował trwały zarząd.

Wicemarszałek wyjaśnił, że *...po nadaniu przez starostów klauzul ostateczności do decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu, sukcesywnie występuję z wnioskami o dokonanie wpisów w księgach wieczystych do Wydziałów Ksiąg Wieczystych Sądów Rejonowych zgodnie z ich właściwością. Aktualnie złożono wnioski o dokonanie ww. wpisów w następujących sądach: Choszczno, Sławno, Goleniów, Szczecinek, Kołobrzeg Koszalin, Łobez i Drawsko Pomorskie.*

(akta kontroli: str. 29, 32-33)

W trakcie kontroli poddano badaniu 10 losowo wybranych wpisów w księgach wieczystych nieruchomości Skarbu Państwa, które do 31 grudnia 2017 r. znajdowały się w trwałym zarządzie Marszałka. W dziale II ksiąg wieczystych znajdowały się

¹⁸ Wnioski dotyczyły 6 595 działek.

następujące zapisy, w przypadku 7 nieruchomości właścicielem był - Skarb Państwa w trwałym zarządzie Marszałka, 1 - Skarb Państwa Starosta Policki, 1 - Skarb Państwa Starostwo Powiatowe w Koszalinie, 1 - Gmina Dolice, 1 - Skarb Państwa w zarządzie Wojewódzkiego Zarządu Melioracji w Szczecinie

(akta kontroli str. 37-38)

W trakcie kontroli poddano badaniu wybraną losowo próbę 10 nieruchomości, pod kątem zgodności dotyczących zapisów ich ksiąg rachunkowych prowadzonych w zlikwidowanym ZZMiUW z treścią wykazów przekazanych do PGW WP. Stwierdzono, że wszystkie zapisy były tożsame.

(akta kontroli str. 409-461)

Marszałek nie składał wniosków uaktualniających wpisy w ewidencji gruntów i budynków, dla nieruchomości Skarbu Państwa, które do 31 grudnia 2017 r. znajdowały się w jego trwałym zarządzie.

Wicemarszałek wyjaśnił, że *Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków oraz szczegółowe zasady wymiany danych ewidencyjnych zostały określone w art. 44 ust. 6 i 8 Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z 29 marca 2001 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 393) w sprawie ewidencji gruntów i budynków, które obowiązek weryfikacji danych ewidencyjnych i modernizację ewidencji nakładają na starostę. Ponadto, w art. 45 i 47 tego rozporządzenia zobowiązano starostę do aktualizacji operatu ewidencyjnego w ściśle określonych terminach.*

(akta kontroli: str. 30)

W trakcie kontroli przeprowadzono badanie 10 losowo wybranych wypisów z systemu ewidencji gruntów dla nieruchomości Skarbu Państwa, które do 31 grudnia 2017 r. znajdowały się w trwałym zarządzie Marszałka. W wypisach dotyczących 9 nieruchomości znajdował się zapis wskazujący, że właścicielem jest - Skarb Państwa, w 1 przypadku Skarb Państwa w trwałym zarządzie Marszałka.

(akta kontroli: str. 338-347)

Dokumentację będącą do końca 2017 r. w posiadaniu ZZMiUW Likwidator przekazywał do RZGW w 2018 r. w następujących terminach:

Dokumentację dotyczącą umów dzierżaw, najmu, użyczenia lub użytkowania mienia Likwidator przekazał do RZGW w okresie od 20 do 27 lutego 2018 r. siedmioma protokołami zdawczo-odbiorczymi. Do jednego protokołu zdawczo-odbiorczego (protokół z 20 lutego 2018 r.), oprócz wykazu przekazywanych umów (392), dołączono zestawienia (wykazy) przekazywanych dokumentów dla 57 umów. Przedmiotowe zestawienia (wykazy) przekazywanych dokumentów dla 57 umów, opatrzone podpisem Likwidatora ZZMiUW, nie zawierały daty ich sporządzenia. W przypadku dokumentacji pozostałych umów objętych przedmiotowym protokołem zdawczo-odbiorczym, jak i dokumentacji przekazywanej pozostałymi protokołami zdawczo-odbiorczymi brak było zestawień (wykazów) przekazywanych dokumentów – do protokołów dołączone były wykazy przekazywanych umów.

Z powyższych siedmiu protokołów zdawczo-odbiorczych:

- cztery, tj. protokół z 20 lutego 2018 r., którym przekazano dokumentację 392 umów użytkowania, z 21 lutego 2018 r., którym przekazano dokumentację 342 umów użytkowania i jednej umowy dzierżawy, z 27 lutego 2018 r., którym przekazano dokumentację dotyczącą postępowania w sprawie zawierania umów na linie napowietrzne, z 27 lutego 2018 r., którym przekazano dokumentację dotyczącą sześciu porozumień, zostały podpisane przez dyrektora RZGW (dwa bez wskazania daty podpisania, dwa z datą 11 maja 2018 r.),

- trzy, tj. protokół z 21 lutego 2018 r., którym przekazano dokumentację jednej umowy użytkowania, z 22 lutego 2018 r., którym przekazano 79 umów użyczenia

gruntów pokrytych wodami, z 27 lutego 2018 r., którym przekazano dokumentację siedmiu umów użyczenia i sześciu porozumień, nie zostały podpisane przez dyrektora RZGW.

(akta kontroli str. 124-135)

Wicemarszałek wyjaśnił, że Odnosząc się do protokołu z 21.02.2018 r., w którym przekazano jedną umowę użytkowania, wyjaśniam, że przedmiotowy protokół nie został podpisany. Objęta protokołem umowa użytkowania została jednak zamieszczona również w wykazie do jednego z segregatorów umów części szczecińskiej (odebranych protokołem z 20.02.2018 r.), nie było więc potrzeby podpisywać dla tej umowy kolejnego protokołu. Również protokół z 79 umowami użyczenia gruntów pokrytych wodami nie został dotychczas podpisany. Zgodnie z posiadaną wiedzą, pracownik WRiR pismem z dnia 28.03.2018 r. uzupełnił wykaz o brakujące 4 umowy. Dodatkowo, do protokołu z dnia 27.02.2018 r., Likwidator ZZMiUW nie przekazał oryginałów umów, a jedynie kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem. Oryginały umów zostały pozostawione w nadzorach wodnych PGW WP - byłych jednostkach ZZMiUW. Zgodnie z informacją otrzymaną od PGW WP, do czasu przekazania oryginałów wszystkich umów, które znajdują się obecnie w jednostkach organizacyjnych Wód Polskich, protokół nie zostanie podpisany. W dniu 27.02.2018 r. oprócz protokołu, którym przekazano dokumentację 7 umów i 6 porozumień zostały również przekazane przez Likwidatora i podpisane dwa protokoły rozdzielające niniejsze umowy od porozumień. W związku z czym nie było potrzeby podpisywać po raz kolejny odbioru tych samych dokumentów.

(akta kontroli str. 583-584)

Wicemarszałek wyjaśnił również, że Dokumentacja [...] znajdowała się w terenowych oddziałach ZZMiUW, co wynikało z regulaminu organizacyjnego ZZMiUW. W rozmowach pomiędzy Pełnomocnikiem a Dyrektorem ZZMiUW uznano, że dokumentacja papierowa pozostanie w terenowych oddziałach (miejscach jej przechowywania). Ponieważ z dokumentacji korzystały TO, zapewniono im w ten sposób niezakłócone korzystanie z dokumentacji.

(akta kontroli: str. 372)

Dokumentację dotyczącą umów i porozumień w zakresie utrzymania wód, Likwidator ZZMiUW przekazał do RZGW w okresie od 31 stycznia do 5 marca 2018 r. trzema protokołami zdawczo-odbiorczymi. Jeden z protokołów został powtórzony protokołem odbioru końcowego z 13 marca 2018 r. Protokoły obejmowały nazwy zadań utrzymaniowych i eksploatacyjnych, których dokumentację przekazywano. Brak było zestawień (wykazów) przekazywanych dokumentów dla poszczególnych zadań. Wszystkie protokoły podpisał dyrektor RZGW (trzy bez wskazania daty podpisania, jeden z datą 23 lutego 2018 r.).

(akta kontroli str. 136-145)

Dokumentację dotyczącą przedsięwzięć inwestycyjnych Likwidator ZZMiUW przekazał dyrektorowi RZGW 89 protokołami zdawczo-odbiorczymi – pisma przekazujące protokoły zdawczo-odbiorcze z dokumentacją do RZGW WP wpływały w okresie od 8 stycznia do 30 października 2018 r.

Wszystkie z powyższych 89 protokołów zdawczo-odbiorczych zostały podpisane przez dyrektora RZGW. Podpisane protokoły zdawczo odbiorcze do ZZMiUW lub Urzędu wpłynęły w okresie od 12 marca 2018 r. do 21 listopada 2019 r., w tym:

- a) 51 w 2018 r. w okresie od 12 marca do 13 grudnia,
- b) 38 w 2019 r. w okresie od 23 stycznia do 21 listopada.

(akta kontroli str. 146-160)

Wicemarszałek wyjaśnił, że Dokumentacja, o której mowa w art. 528 ust.5 pkt 2 i 6 ustawy Prawo wodne nie była weryfikowana z uwagi na fakt, że Marszałek nie prowadził w Urzędzie żadnego odrębnego rejestru takich informacji, ani nie posiadał dokumentacji na podstawie której, mógłby takie informacje zweryfikować. Informacje, jakie należało ująć w tabelach otrzymanych od Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz konieczne do ich przygotowania dokumenty, posiadał jedynie ZZMiUW, jako jednostka wykonująca zadania z zakresu gospodarki wodnej w imieniu Marszałka. Weryfikacja danych przez pracowników Wydziału wymagałaby posiadania w Urzędzie odrębnej dokumentacji zawierającej takie informacje.

(akta kontroli str. 583)

Urząd nie posiadał koncesji i zezwoleń, w związku z czym nie sporządzał i nie przekazywał wykazów koncesji i zezwoleń oraz związanej z nimi dokumentacji.

(akta kontroli str. 56)

W dniu 29 grudnia 2017 r. ZZMiUW przekazał do Urzędu dokumentację postępowań administracyjnych wszczętych na podstawie art. 88n ust. 3 ustawy Prawo wodne – 2001 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo wodne - 2017. W protokole zdawczo-odbiorczym wyszczególniono przekazanie dokumentacji ośmiu spraw. Przedmiotowe sprawy procedowane były przez Urząd i nie były przekazywane innym podmiotom.

(akta kontroli str. 56, 59-60)

W lutym 2018 r. do Urzędu wpłynął sporządzony przez Likwidatora ZZMiUW, wykaz toczących się 31 postępowań sądowych prowadzonych przez ZZMiUW, do których przystąpi PGW WP. W marcu 2018 r. do Urzędu wpłynął sporządzony przez Likwidatora ZZMiUW, wykaz toczących się 33 postępowań sądowych prowadzonych przez Województwo Zachodniopomorskie. W dokumentacji przedstawionej przez pracowników Urzędu brak było dokumentu potwierdzającego przekazanie do RZGW powyższych wykazów (przez Likwidatora ZZMiUW lub Urząd). Fakt przekazania wykazów do RZGW wynika z treści pisma z 16 października 2018 r. (ZZMiUW/10/2018/10), jakie Likwidator ZZMiUW skierował do Dyrektora Wydziału Rolnictwa i Rybactwa Urzędu.

(akta kontroli str. 161-162, 596-601)

Wicemarszałek wyjaśnił, że Art. 528 ust. 5 Prawa wodnego nie nałożył na Marszałka obowiązku przekazania wykazu toczących się postępowań sądowych do PGW WP. Omawiany wykaz miał charakter porządkujący i umożliwił przekazanie wszystkich akt toczących się postępowań z ZZMiUW od Urzędu. Dodatkowym powodem nie przekazania wykazu było i jest kwestionowanie przez PGW WP obowiązku przejęcia dalszego prowadzenia tych spraw od Województwa Zachodniopomorskiego. Z tego względu, skoro PGW WP kwestionują swój obowiązek przejęcia toczących się spraw sądowych, za niecelowe uznano przekazanie wykazu postępowań (załączam przykładową argumentacją sądową PGW WP). Dążąc jednak do przekazania spraw do dalszego prowadzenia przez PGW WP składane są w toku postępowań sądowych pisma informacyjne obejmujące treścią art. 534 ust. 1 pkt 3 i ust. 5 Prawa wodnego w celu wezwania PGW WP, przez właściwy sąd, do udziału w sprawie. Wówczas, w przypadku stwierdzenia przez sąd zmiany strony postępowania sądowego i stwierdzenia, że w miejsce Województwa wstąpiło PGW WP, przekazywana jest dokumentacja dotycząca konkretnej sprawy. Akta sprawy oraz informacje o jej etapie są również udostępniane na każde żądanie PGW WP.

(akta kontroli str. 583)

W listopadzie 2017 r. Marszałek sporządził wykazy pracowników, o których mowa w art. 542 ust. 1 ustawy Prawo wodne - 2017. Informacje zastały ujęte w dwóch

wykazach, jeden dotyczący ZZMiUW zawierający informacje o 105 pracownikach oraz drugi zawierający informacje o 47 pracownikach ZZMiUW Rejonowego Oddziału w Koszalinie.

(akta kontroli: str. 33-38)

Wicemarszałek wyjaśnił, że wykazy pracowników opracowano *w oparciu o kryterium uwzględniające ich [pracowników] dotychczasowe zakresy obowiązków.*

(akta kontroli: str. 29)

Wykazy pracowników, o których mowa z art. 542 ust. 1 ustawy Prawo wodne - 2017 zostały doręczone w dniu 30 listopada 2017 r. do Ministra Środowiska, Wojewody Zachodniopomorskiego oraz Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. W dniu 29 grudnia 2017 r. Marszałek przekazał Ministrowi Ochrony Środowiska oraz Wojewodzie Zachodniopomorskiemu uaktualniony wykaz pracowników, który w stosunku do pierwotnego nie zawierał danych 19 osób, które przeszły na emeryturę lub znalazły zatrudnienia i innych jednostkach organizacyjnych samorządu województwa.

(akta kontroli: str. 45-52)

Dyrektor ZZMiUW w okresie od 13 listopada 2017 r. do 30 listopada 2017 r. skutecznie poinformował pracowników o treści wykazu, o którym mowa w art. 542 ust. 1 ustawy Prawo wodne - 2017.

(akta kontroli: str. 53-59)

W dniu 24 kwietnia 2018 r. ZZMiUW w likwidacji wypłacił dodatkowe wynagrodzenia roczne w całkowitej kwocie 538 817,56 zł - 121 pracownikom byłego ZZMiUW, którzy z dniem 1 stycznia 2018 r. stali się pracownikami PGW Wody Polskie.

(akta kontroli: str. 61-68)

Wypłata dodatkowego wynagrodzenia nastąpiła po przyjęciu przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego wniosku ZZMiUW w likwidacji z 19 kwietnia 2018 r. o wyrażenie zgody za zapłatę zobowiązania. Ww. wniosek był podyktowany przyjętym przez PGW WP stanowiskiem, kwestionującym jego obowiązek solidarnej odpowiedzialności dotychczasowego i nowego pracodawcy za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy powstałe przez przejściem całości lub części zakładu na nowego pracodawcę (art. 23 Kodeksu Pracy¹⁹). Zarząd Województwa zobowiązał Likwidatora ZZMiUW do dochodzenia zwrotu całości lub części wypłaconych kwot od PGW WP. W dniu 25 września 2018 r. zostało wszczęte postępowanie przed Sądem Okręgowym w Warszawie XXV Wydział Cywilny przeciwko PGW WP o zapłatę na rzecz Województwa Zachodniopomorskiego kwoty 573 817,56 zł wypłaconej z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 r. dla byłych pracowników ZZMiUW²⁰. Do zakończenia kontroli sprawa nie była zakończona.

(akta kontroli: str. 53-59)

Dyrektor ZZMiUW w dniu 29 grudnia 2017 r. przekazał Pełnomocnikowi ds. organizacji Wód Polskich, w formie elektronicznej, ewidencję wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa. Przedmiotowy zasób zawierał m.in. kopie cyfrowe map sytuacyjnych w skali 1: 5000 i 1: 2000, o których była mowa w § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów²¹.

(akta kontroli: str. 375-378)

¹⁹ Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy, Dz.U.2019.1040 t.j.

²⁰ Sygnatura akt XXV C 2050/18

²¹ Dz.U. z 2005 r., nr 7, poz. 55.

Wicemarszałek wyjaśnił, że Kopie cyfrowe znajdowały się siedzibie ZZMiUW w Szczecinie. Natomiast dokumentacja, o której mowa ww. rozporządzeniu, w wersji papierowej, znajdowała się w terenowych oddziałach ZZMiUW, co wynikało z regulaminu organizacyjnego ZZMiUW. W rozmowach pomiędzy Pełnomocnikiem a Dyrektorem ZZMiUW uznano, że dokumentacja papierowa pozostanie w terenowych oddziałach (miejscach jej przechowywania). Ponieważ z dokumentacji korzystały TO, zapewniono im w ten sposób niezakłócone korzystanie z dokumentacji. Formalnie dokumentacja papierowa wymieniona w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, została przekazana protokołem w listopadzie 2019 r. (...) pełnomocnik ds. organizacji Wód Polskich nie zgłaszał zastrzeżeń oraz uwag do przekazanej ewidencji. Ewidencja do 31.12.2017 r., oraz od 1.01.2018 r., była w dyspozycji stale tych samych pracowników, którzy do 31.12.2017 r. byli pracownikami ZZMiUW, a od 1.01.2018 r. są pracownikami PGW WP.

(akta kontroli: str. 372, 373)

W dniu 5 stycznia 2018 r. Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu przekazał Dyrektorowi RZGW akta 22 spraw oraz wniosków dotyczących udzielenia pozwoleń wodnoprawnych.

(akta kontroli: str. 379-408)

Wicemarszałek wyjaśnił, że przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie nie zgłaszały zastrzeżeń ani uwagi, co do kompletności dokumentacji [pozwoleń wodnoprawnych] lub terminu jej przekazania. (...) Zgodnie z właściwością Marszałek całość dokumentacji przekazał przedstawicielowi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie i Bydgoszczy. Dokumentacji nie przekazywano do Zarządów Zlewni [Wód Polskich].

(akta kontroli: str. 373, 374)

Projekt uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego dotyczący likwidacji ZZMiUW został przygotowany przez Wydział Rolnictwa i Rybactwa Urzędu w dniu 23 października 2017 r.

(akta kontroli: str. 374)

W dniu 30 października 2017 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego podjął Uchwałę Nr XXVII/430/17 w sprawie likwidacji ZZMiUW z dniem 1 stycznia 2018 r.

(akta kontroli: str. 115-116)

Na mocy §5 Uchwały Nr 2049/17 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z 11 grudnia 2017 r. w sprawie powołania Likwidatora ZZMiUW, zobowiązano go do przedkładania Zarządowi kwartalnych sprawozdań z realizacji likwidacji jednostki. Likwidator przedkładał Zarządowi ww. sprawozdania zgodnie z terminem określonymi w Uchwale²².

(akta kontroli: str. 87-114, 115-116)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

²² Tj. do 15 kwietnia, 15 lipca i 15 października.

IV. Uwagi i wnioski

NIK nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Szczecin, dnia 9 marca 2020 r.

Kontrolerzy
Marcin Stefaniak
Doradca techniczny

.....

Adam Borowski
Doradca techniczny

.....

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....